

Selonteko selväksi

Puolustusvoimien rakennemuutos

Sisällys

- ▶ **Mukana muutoksessa**
Puolustusvoimain komentajan amiraali Juhani Kaskealan tervehdys henkilöstölle 4

Perusteet

- ▶ **Miten rahat saadaan riittämään?**
Talous tasapainoon ja henkilöstömenot hallintaan 6
- ▶ **Muutokset ja perusteet yhdellä silmäyksellä**
Rakennemuutoksen keskeisimmät vaikutukset 8

Toimenpiteet

- ▶ **Johtoesikunta saa uuden roolin ja pääesikunnan alaisia laitoksia uudistetaan**
Pääesikunta ja laitokset – uudistuksia, siirtoja ja yhdistämissiä 10
- ▶ **Maavoimat saa oman esikunnan. Uudet sotilasläänit sekä maakuntatoimistot**
Maavoimat yhtenäiseksi puolustushaaraksi 12
- ▶ **Savon Prikaati ja Helsingin Ilmatorjuntarykmentti lakkautetaan**
Lakkautukset – rakennemuutoksen näkyvin osa 14
- ▶ **Materiaalilaitoksen alaisuuteen perustetaan neljä huoltorykmenttiä, supistettu laitos siirtyy maavoimien komentajan johtoon**
Varikkoja yhdistetään ja varastoja lopetetaan 15
- ▶ **Kiinteästä rannikkotyöstä luovutaan asteittain ja merivalvonnan automatisointia lisätään**
Merivoimat kehittää valmiutta ja tekniikkaa 16
- ▶ **Horneteihin hankitaan aseistus, jolla ne voivat tukea maavoimien taistelua**
Ilmavoimat iskee ilmasta maahan 18
- ▶ **Esikuntien komentosuhteet, tehtävät ja vahvuudet supistusten jälkeen**
Pääesikunta, puolustushaarat ja sodan ajan vahvuudet 19

Henkilöstö

- ▶ **Periaatteet, keinot ja kehitysnäkymät**
Hyvän työnantajan henkilöstöpolitiikka rakennemuutoksessa 20
- ▶ **Työntekijöiden ja puolustusvoimien tarpeiden yhdistäminen, tukitoimet ja palkkaus**
Tukitoimet ja rakennemuutoksen aikataulu 22

Tulevaisuus

- ▶ **Reaaliaikaisen tilannekuvan mukainen kaikkien puolustushaarojen operatiivisten joukkojen käyttö**
Tavoitteena 2010-luvun puolustusvoimat 25

Mukana muutoksessa

Hyvät työtoverit,

Puolustusvoimien kehittämisessä tähtäin on jo ensi vuosikymmenellä. Johtamis- ja hallintojärjestelmä uusitaan. Koulutusorganisaatiosta puretaan ylikapasiteetti. Varikko- ja varastotoimintoja järjeistetään. Puolustusvoimissa otetaan käyttöön uusi tuottavuusohjelma.

Muutokset ovat välttämättömiä, jotta voimme säilyttää puolustuskykymme uskotavuuden. Siihen tarvitaan riittävä ja nykyaikainen sotavarustus sekä hyvin koulutetut joukot. Tätä tehtävää varten tarvitsemme lisää kouluttajia, ampujatarvikkeita, simulaattoreita ja ajoneuvoja.

Puolustusvoimien haasteena on saada rahat riittämään jokapäiväiseen toimintaan ja samalla taata suorituskyvyn kehittäminen. Toimintamäärärahoihin ei ole odotettavissa korotuksia, joten suu on pantava sakkia myöten. Muutoin meilläkin on vuonna 2008 edessämme Ruotsissa koettu paniikkijarrutus.

Riittävät säästöt voidaan saavuttaa vain puuttamalla eniten kasvaviin henkilöstökuluihin ja keskittämällä

toimintoja suurempiin kokonaisuuksiin. Helsingin Ilmatorjuntarykmentin, Savon Prikaatin ja Kotkan Rannikkoalueen lakkauttamiset sekä esikunta- ja varikkorakenteen rationalisointi ovat yksilöiden kannalta tuntuvimmat päätökset. Ne merkitsevät

monille siirtymistä uuteen tehtävään, mahdollisesti uudelle paikakunnalle.

Nyt valmisteilla olevien päätösten jälkeenkin

puolustusvoimien on vähennettävä henkilöstöään ja säästettävä kymmeniä miljoonia euroja vuosittain. Tämä merkitsee vielä kahden joukko-osaston lakkauttamista. Kyse on luonnollisesta kehityksestä. Kun itse aloitin varusmiespalvelukseni neljäkymmentä vuotta sitten, olin yksi 43 000 varusmiehestä. Nykyisin koulutamme vain puolet tästä määrästä.

Puolustusvoimien hallittuun kehittämiseen kuuluu arvojemme mukaisesti alaisista huolehtiminen. Noudatamme hyvän työnantajan politiikkaa ja pyrimme välttämään irtisanomisia. Niitä ei voida kuitenkaan sulkea kokonaan pois. Siksi jokaista

” Alaisista huolehditaan. Kaveria ei jätetä, tälläkään kertaa.”

joukostamme lähtevää pyritään tukemaan: työllistämällä muualla puolustus- tai valtionhallinnossa, tukemalla omaehtoista opiskelua ja joustamalla lähellä eläkeikää olevan henkilöstön pakkosiirtotilanteissa.

Kädessäsi on pieni kirjanen suuresta muutoksesta. Päätökset perustellaan, toimenpiteet selitetään. Yksityiskohdat tarkentuvat syksyllä kun selonteon toimeenpano aloitetaan käytännössä.

Puolustusvoimain komentajana olen sitoutunut valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon perusteella tehtäviin ratkaisuihin. Ne ovat ehdottoman välttämättömiä ja puolustusvoimien omien tavoitteiden mukaisia: ensi vuosikymmenen puolustuksen perusta.

Odotan samaa sitoutumista yhteiseen tehtäväämme teiltä kaikilta puolustusvoimissa palvelevilta, erityisesti esimiesasemassa olevilta. Alaisista huolehditaan. Kaveria ei jätetä, tälläkään kertaa.

Juhani Kaskeala

Talous tasapainoon ja henkilöstömenot hallintaan

Puolustusvoimia uhkaa rahoituskriisi. Kustannusten kasvu on katkaistava. Varat kohdennetaan suorituskyvyn kehittämiseen selonteon linjausten mukaisesti. Henkilöstömenojen osuus palautetaan vuoden 2004 tasolle.

Puolustusvoimat tähtää 2010-luvulle. Kehittämishjelmat ja niiden läpiviemiseen tarvittavat henkilötyövuodet edellyttävät kymmenien miljoonien eurojen lisärahoitusta vuosittain. Koska puolustusbudjettiin ei ole odotettavissa tasokorotusta, summa on säästettävä muista menoista. Näiden päälle tulevat muut kasvavat kustannukset sekä yhteensä 40 miljoonan euron lisäsäästöt vuosina 2006 ja 2007.

Puolustusvoimat säästää keventämällä esikunta-, varikko- ja varuskuntarakennetta. Tuottavuusohjelman on lisäksi tarkoitus vähentää menoja vuodesta 2009 alkaen.

Talouden tasapainottamiseksi vuosina 2006 ja 2007 supistetaan käytännössä kaikkea muuta puolustusvoimien toimintaa paitsi varusmieskoulutusta, koska päätetyt säästötoimet alkavat purra vasta vuoden 2008 jälkeen.

Muut keinot vuosina 2006–2007 ovat lentotuntien ja alusvuorokausien vähentäminen, pääsotaharjoituksen ja muiden suurten harjoitusten supistaminen tai peruuttaminen sekä kertausharjoitusten ja kansainvälisen toiminnan supistaminen.

Puolustusvoimien kehittäminen selonteon mukaisesti edellyttää, että materiaalihankintoihin käytetään noin kolmasosa kaikista menoista. Jotta tähän päästään, on useita vuosia jatkunut toiminta- ja henkilöstömenojen kasvu pysäytettävä.

Esimerkiksi viime vuonna henkilöstömenot kasvoivat noin 46 miljoonaa euroa. Vuosien 2008–2012 aikana henkilöstömenot jäädytetään vuoden 2004 tasolle.

rojen yhteisen integroidun tiedustelu-, valvonta- ja johtamisjärjestelmän luominen.

Nykyiset ja selonteossa lukkoon lyödyt kehittämissuunnitelmat edellyttävät 500 henkilön työpanoksen kohdentamisen näihin ohjelmiin vuoteen 2012 mennessä runsaan 50 henkilön vuosivauhdilla.

Jos tarvittavat henkilöt tulisivat palkkalistoille nykyisten työntekijöiden lisäksi, aiheutuisi siitä noin 17,5 miljoonan euron kustannukset. Siksi esimerkiksi ilmapuolustuksen kehittämissuunnitelmiin siirretään henkilöstöä lakkautettavasta Helsingin Ilmatorjuntarykmentistä.

Rakennemuutos ja säästöohjelma miljoonina euroina

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
<i>Kehittämissuunnitelmat kuten valmiusprikaatit ja pääkaupunkiseudun ilmatorjunta</i>	24	28	35	43	58	64	74
<i>Muut kasvupaineet</i>	7	21	22	22	20	24	25
<i>Puolustusvoimien tuottavuusohjelma, muun muassa tukipalvelujen ulkoistaminen strategisen kumppanuuden kautta</i>	8	7	7	-8	-15	-19	-19
<i>Johtamis- ja hallintojärjestelmä 2008 eli esikuntien karsiminen, mukaan lukien merivoimien ja pääesikunnan rationalisointi</i>	-2	2	-10	-15	-14	-14	-14
<i>Selonteon jälkeen tehty valtion budjettikehyspäätös</i>	20	20					
Säästövelvoite	57	78	54	42	50	55	66
<i>Helsingin Ilmatorjuntarykmentin ja Savon Prikaatin lakkauttamiset</i>		-10	-10	-10	-10	-10	-10
<i>Varikkojen ja varastojen rakenne</i>			-8-10	-8-10	-16-18	-16-18	-16-18
<i>Henkilöstön kohdentaminen</i>		-7	-7	-12	-12	-12	-12
<i>Muut toiminnalliset säästöt</i>	-57	-61	-28	-1	0	-6	-17
<i>1.1.2009 lakkautettavat joukko-osastot</i>				-10	-10	-10	-10

■ Selonteossa sovitua ■ Puolustusministerin päätökset 16.3.2005

” Säästöjen suuruusluokka: Kaiken varuskuntaruokailun ja muun muonituksen lopettaminen vuodeksi toisi tarvittavat 50–58 miljoonan euron vuotuiset säästöt. Varusmieskoulutukseen ei kuitenkaan puututa. Se on puolustuksemme ydintoimintaa.”

Henkilöstöä kohdennetaan kehittämissuunnitelmiin

Säästyvät rahat käytetään pääosin puolustusjärjestelmän painopisteisiin, joita ovat muun muassa maavoimien operatiivisten joukkojen ja ilmapuolustuksen parantaminen sekä kaikkien puolustushaa-

Ikäluokat pienenevät jälleen vuoden 2012 jälkeen

Varuskuntien lakkauttaminen ei ole sinänsä suora seuraus sodan ajan joukkojen supistamisesta. Sodan ajan joukkojen ylläpitäminen edellyttää koko sotilaskoulutukseen soveltuvan ikäluokan koulutamista jatkossakin, koska operatiivisiin joukkoihin sijoitettavat ovat keskimäärin alle 35-vuotiaita.

Säästövelvoitteet

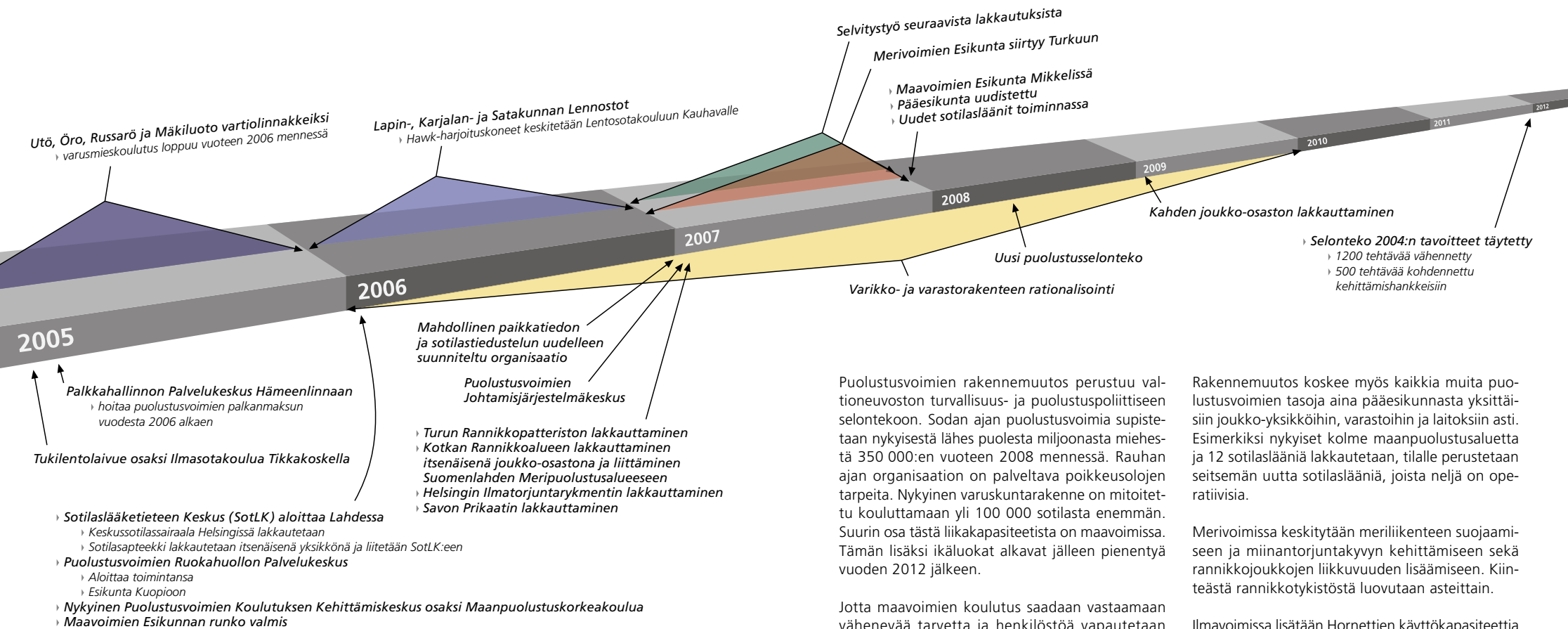
- Toimintamenoista vähennettävä vuosittain noin 58 miljoonaa euroa.
- Vuoteen 2012 mennessä on vähennettävä yhteensä 1200 tehtävää. Samaan aikaan puolustusvoimien kehittämiseen on kohdennettava 500 tehtävää.

Ikäluokkien pienentyessä kyetään koko ikäluokan kuitenkin kouluttamaan nykyistä pienemmällä varuskuntamäärällä. Ylikapasiteettia on nykyisin lähes 4000 paikkaa. Tyhjen petipaikkojen määrä kasvaisi 7000:een vuoteen 2018 mennessä, koska koulutettavat ikäluokat pienenevät uudelleen vuoden 2012 jälkeen.

Rakennemuutoksen keskeisimmät vaikutukset

Ensi vuosikymmenen puolustusvoimat ovat sekä rauhan että sodan ajan kokoonpanoltaan nykyistä pienemmät, mutta iskukykyisemmät. Muutokset koskevat kaikkia organisaatiotasoja ja koko henkilöstöä. Päätökset kolmen joukko-osaston lakkauttamisesta on jo tehty ja kaksi muuta joukko-osastoa lakkautetaan todennäköisesti vuoteen 2009 mennessä.

” Miksi lakkautuksia? Kustannusten pienentämisessä ‘juustohöylämenettely’ ei enää riitä. Se tie on kuljettu joukko-osastoissa loppuun.”

Puolustusvoimien rakennemuutos perustuu valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittiseen selontekoon. Sodan ajan puolustusvoimia supistetaan nykyisestä lähes puolesta miljoonasta miehestä 350 000:en vuoteen 2008 mennessä. Rauhan ajan organisaation on palveltava poikkeusolojen tarpeita. Nykyinen varuskuntarakenne on mitoitettu kouluttamaan yli 100 000 sotilasta enemmän. Suurin osa tästä liikapasiteetista on maavoimissa. Tämän lisäksi ikäluokat alkavat jälleen pienentyä vuoden 2012 jälkeen.

Jotta maavoimien koulutus saadaan vastaamaan vähenevää tarvetta ja henkilöstöä vapautetaan muualle, lakkautetaan 2007 alkuun mennessä Helsingin Ilmatorjuntarykmentti Tuusulassa ja Savon Prikaati Mikkelissä sekä todennäköisesti kaksi muuta joukko-osastoa vuoteen 2009 mennessä.

Rakennemuutos koskee myös kaikkia muita puolustusvoimien tasoja aina pääesikunnasta yksittäisiin joukko-yksikköihin, varastoihin ja laitoksiin asti. Esimerkiksi nykyiset kolme maanpuolustusaluetta ja 12 sotilaslääniä lakkautetaan, tilalle perustetaan seitsemän uutta sotilaslääniä, joista neljä on operatiivisia.

Merivoimissa keskitytään meriliikenteen suojaamiseen ja miinantorjuntakyvyn kehittämiseen sekä rannikkojoukkojen liikkuvuuden lisäämiseen. Kiinteästä rannikotykistöstä luovutaan asteittain.

Ilmavoimissa lisätään Hornettien käyttökapasiteettia hankkimalla niille ilmasta maahan -toimintakyky.

Varikkoja ja laitoksia yhdistetään vuoteen 2008 mennessä.

Pääesikunta ja laitokset

– uudistuksia, siirtoja ja yhdistämissiä

Pääesikunta keskittyy jatkossa puolustusvoimien kehittämiseen kokonaisuutena sekä puolustushaarojen yhteisoperaatioiden suunnitteluun ja johtamiseen. Sen alaisia laitoksia järjestellään uudelleen. Palvelukeskus- ja kumppanuushankkeissa organisaatioiden kokoonpanot ja tehtävät suunnitellaan vastaamaan uuden johtamis- ja hallintojärjestelmän tarpeita ja vaatimuksia.

Puolustusvoimien johtamis- ja hallintojärjestelmä koostuu vuonna 2008 kaikkien puolustushaarojen yhteisoperaatioita johtavasta pääesikunnasta, kolmesta puolustushaaraesikunnasta, alueellista esikunnista, joukko-osastoista, sotilaslaitoksista ja muista yksiköistä.

Pääesikunnan kokonaisvahvuus melkein puolittuu. Uudistuksen jälkeen esikunnassa on noin 380 tehtävää, joista sata tukipalvelut tuottavassa esikuntaosastossa.

Pääesikunnan muutos numeroina

- **Kustannusäästö:** n. 2,5 miljoonaa euroa
- **Henkilövähennystavoite:** 60–90 tehtävän lakkauttaminen pääesikunnasta, myös osasta pääkaupunkiseudun kiinteistöistä luovutaan. Pääesikunnasta siirtyy 200–250 tehtävää Maavoimien Esikuntaan, muihin esikuntiin ja joukko-osastoihin sekä kehittämis-tehtäviin.

Puolustusvoimien Kansainvälinen Keskus vahvistuu

Pääesikunnan kansainvälisen osaston rauhanturvaamisectorin tehtäviä siirretään Puolustusvoimien Kansainväliselle Keskukselle (PvKvK). Kansainvälisissä tehtävissä palvelevat siirretään pääesikunnan Esikuntakomppaniasta Niinialossa sijaitsevan keskuksen henkilöstökokoonpanoon.

Puolustusvoimien Ruokahuollon Palvelukeskus Kuopioon

Puolustusvoimien Ruokahuollon Palvelukeskus (PU-RU) perustetaan 1.1.2006. Sen esikunta sijoitetaan Kuopioon. Keskus tuottaa puolustusvoimien joukko-osastojen ruokahuollon palvelut palvelusopimusten mukaisesti.

Palkkahallinnon Palvelukeskus maksaa ensi vuonna palkat

Palkkahallinnon Palvelukeskus (PHPK) on perustettu 1.3.2005 Hämeenlinnaan pääesikunnan alaiseksi laitokseksi. Palvelukeskus maksaa henkilöstön palkat ja toteuttaa siihen liittyvän henkilöstöhallinnon vuoden 2006 alusta alkaen.

Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus osaksi Maanpuolustuskorkeakoulua

Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskuksen (PvKK) nykyuotoiset tehtävät tarkistetaan ja se liitetään 1.1.2006 Maanpuolustuskorkeakouluun.

Sotilaslääketieteen Keskus Lahteen

Keskussotilassairaala (KSS) lakkautetaan. Pääesikunnan alaiseksi laitokseksi perustetaan Sotilaslääketieteen Keskus (SotLK) Lahteen 1.1.2006. Sotilaspöytäkirja (SApt) lakkautetaan itsenäisenä laitoksena ja liitetään Sotilaslääketieteen Keskukseen.

Puolustushallinnon Rakennuslaitos mahdollisesti pääesikunnan alaisuuteen

Puolustushallinnon Rakennuslaitoksen (PhRakL) asema selvitetään puolustushallinnon kiinteistöuudistukseen liittyen vuonna 2006.

Topografikuntaa kehitetään paikkatietokeskukseksi

Topografikunnan kehittämistä tarkastellaan yhdessä sotilastiedustelun ja tutkintaorganisaation kehittämisen kanssa. Laitosta kehitetään koko puolustusvoimien paikka- ja olosuhdetietokeskukseksi.

Puolustusvoimien Johtamisjärjestelmäkeskus korvaa Tietotekniikkalaitoksen

Puolustusvoimien Johtamisjärjestelmäkeskus (PVJJK) perustetaan pääesikunnan alaiseksi laitokseksi 1.1.2007. Puolustusvoimien Tietotekniikkalaitos (PvTietoTL), maanpuolustusalueiden johtamisjärjestelmäosastot ja tietotekniikkakeskukset lakkauteen 31.12.2006.

Jo tällä hetkellä johtamisjärjestelmäalan toimintaa ja toimipisteitä on koko valtakunnan alueella. Johtamisjärjestelmäkeskuksen johdon ja hallinto-osaston suunnitteluvaiheessa oleva siirto luo noin 100

henkilön siirtovelvoitepaineen pääosin Espoosta Jyväskylään. Tuotanto-osaston neljä alueellista johtamisjärjestelmäkeskusta suunnitellaan perustettavaksi pääosin nykyisten maanpuolustusalueiden tietotekniikkakeskusten rungolle. Poikkeus on Turku, johon sijoitetaan Läntisen maanpuolustusalueen ja merivoimien johtamisjärjestelmäalan henkilöstöä.

Johtamisjärjestelmäkeskuksen toimipisteiden alustava sijoittuminen:

<i>Johto ja hallinto-osasto</i>	<i>Jyväskylä</i>
<i>Tuotanto-osaston keskitetyt osat</i>	<i>Jyväskylä</i>
<i>Kehitysosasto</i>	<i>Espoo</i>
<i>Etelä-Suomen päätoimipiste</i>	<i>Turku</i>
<i>Itä-Suomen päätoimipiste</i>	<i>Mikkeli</i>
<i>Länsi-Suomen päätoimipiste</i>	<i>Hämeenlinna</i>
<i>Pohjois-Suomen päätoimipiste</i>	<i>Oulu</i>
<i>Hallinnollinen tietopalvelukeskus</i>	<i>Jyväskylä</i>
	<i>Tampere</i>
	<i>pääkaupunkiseutu</i>

Sotilastiedustelun organisaation kehittäminen

Sotilastiedustelu suunnitellaan organisoitavaksi uudelleen. Siihen suunnitellaan liitettäväksi pääesikunnan tutkintaorganisaatio.

Maavoimien komentajan alaisuuteen 1.1.2008 siirtyvät

- **Maasotakoulu (MaaSK)** antaa puolustusvoimien palkatun henkilöstön perus- ja täydennyskoulutusta sekä osallistuu maavoimien tutkimus- ja kehittämistoimintaan. Maasotakoulu saa operatiiviseen suunnitteluun sekä maakuntatoimiston toimintaan liittyvät tehtävänsä Itä-Suomen Sotilaslääänin komentajalta.
- **Utin Jääkäriyrykmentti (UtJR)** on maavoimien komentajan alainen erikoiskoulutusta antava joukko-osasto.
- **Puolustusvoimien Materiaalilaitos** hankkii maavoimien ja puolustushaarojen yhteisen materiaalin, osallistuu hankitun materiaalin modifiointiin sekä vastaa hankitun materiaalin elinjaksoista. Sen alaisuudessa toimivat muun muassa 1.1.2008 mennessä toimintansa aloittavat huoltorykmentit.

Maavoimat

yhtenäiseksi puolustushaaraksi

Esikuntia karsitaan, koska johdettavien määrää eli sodan ajan puolustusvoimien vahvuutta supistetaan. Vuonna 2008 suoraan maavoimien komentajan alaisuudessa ovat Maavoimien Esikunta, neljä operatiivista sotilasläänä, Puolustusvoimien Materiaalilaitos, Maasotakoulu ja Utin Jääkärirykmentti. Lisäksi puolustusvoimiin suunnitellaan perustettavaksi 16 maakuntatoimistoa, joista 9 toimii joukko-osastojen yhteydessä. Asevelvollisuusasioita hoidetaan lisäksi kolmen alueellisen sotilasläänin esikunnassa.

Maavoimista kehitetään meri- ja ilmavoimien kaltaisen yhtenäisesti johdettu puolustushaara. Esikuntien määrää vähenee noin puoleen. Johtaminen selkeytyy ja se on perusrakenteeltaan mahdollisimman lähellä sodan ajan järjestelmää.

Maavoimien Esikunta Mikkeliin

Esikunta on runko-osiltaan muodostettu 1.1.2006 mennessä ja se on kokonaan valmis 1.1.2008. Sen vahvuus on enintään 260 henkilöä. Lisää toimintoja esikunta saa lakkautettavasta Savon Prikaatista. Esikunta vastaa kaikkien puolustushaarojen asevelvollisten valvonnasta ja sijoittamisesta. Sen tehtäviin kuuluu vastata maavoimien valmiudesta ja johtamisesta, sodan ajan joukkojen kehittämisestä ja tuottamisesta. Lisäksi se vastaa maavoimien huoltojärjestelmistä ja materiaalisesta valmiudesta, operaatiotaidon ja taktiikan kehittämisestä sekä maavoimien kansanvälisestä yhteistoiminnasta.

Operatiivisen sotilasläänin esikunnat

Neljän operatiivisen sotilasläänin kokonaisvahvuus on yhteensä enintään 250 henkilöä. Se merkitsee nykyisille maanpuolustusalueiden esikunnille Oulussa ja Hämeenlinnassa henkilöstön vähentämistä, sotilasläänien esikunnille Helsingissä ja Kouvolassa

Maavoimien organisaatio

Maavoimien komentaja

- Maavoimien Esikunta
- Puolustusvoimien Materiaalilaitoksen Esikunta
- Utin Jääkärirykmentti
- Maasotakoulu

Länsi-Suomen Sotilasläänin Esikunta

- Pohjanmaan Sotilaslääni
- Porin Prikaati
- Tykistörikaati
- Pioneerirykmentti
- Panssariprikaati
- Viestirykmentti
- Hämeen Rykmentti

Etelä-Suomen Sotilasläänin Esikunta

- Kaartin Jääkärirykmentti

Pohjois-Suomen Sotilasläänin Esikunta

- Lapin Sotilaslääni
- Kainuun Prikaati
- Lapin Ilmatorjuntarykmentti
- Jääkäriprikaati

Itä-Suomen Sotilasläänin Esikunta

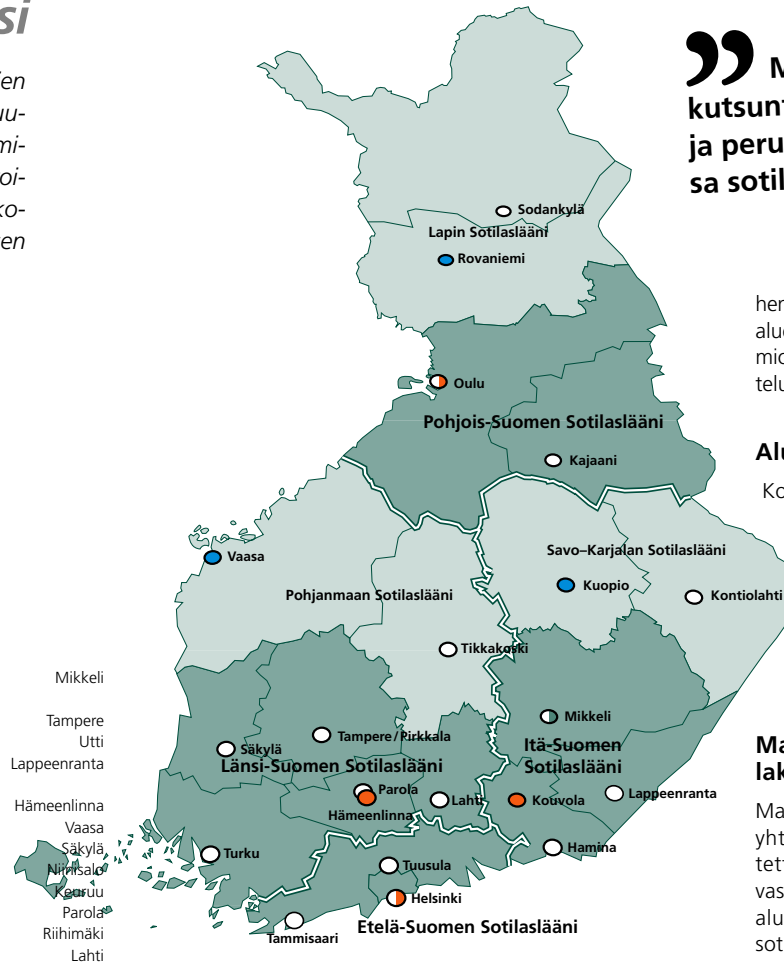
- Savo-Karjalan Sotilaslääni
- Reserviupseerikoulu
- Karjalan Prikaati
- Pohjois-Karjalan Prikaati

Mikkeli
Tampere
Utti
Lappeenranta
Hämeenlinna
Vaasa
Säkylä
Närpäsalo
Kouvola
Parola
Riihimäki
Lahti

Helsinki
Helsinki

Oulu
Rovaniemi
Kajaani
Rovaniemi
Sodankylä

Kouvola
Kuopio
Hamina
Valkeala
Kontiolahti

”Maakuntatoimistot järjestävät kutsuntoja, pitävät yhteyttä reserviin ja perustavat valmiutta kohotettaessa sotilasalueen esikunnan.”

henkilökunnan pientä lisäystä. Sotilasläänit vastaavat alueensa puolustamisesta niiden erityispiirteet huomioon ottaen, operaatioiden suunnittelusta, valmistelusta ja johtamisesta sekä asevelvollisuusasioista.

Alueellisten sotilasläänien esikunnat

Kokonaisvahvuus on yhteensä enintään 70 tehtävää. Se merkitsee vähennyksiä asianomaisten esikuntien nykyiseen henkilöstömäärään. Alueelliset sotilasläänit vastaavat operatiivisen sotilasläänin komentajan käskemän alueen puolustamisesta. Lisäksi ne vastaavat asevelvollisuusasioista alueillaan operatiivisen sotilasläänien alaisina.

Maakuntatoimistot perivät lakkautettavien sotilasläänien tehtävät

Maakuntatoimistot järjestävät kutsuntoja, pitävät yhteyttä reserviin ja perustavat valmiutta kohotettaessa sotilasalueen esikunnan. Sotilasalueet vastaavat alueensa paikallispuolustuksesta. Myös alueellisten sotilasläänien esikunnat perustavat sotilasalueen.

Maakuntatoimistot vastaavat alueensa vapaaehtoisesta maanpuolustuskoulutuksesta ja pitävät yhteyttä alueellisiin siviiliviranomaisiin. Varuskuntiin perustettavat maakuntatoimistot kasvattavat joukko-osastojen vastuita ja ovat siten yksi syy siihen, ettei säästöjä voitu toteuttaa juustohöylämenetelmällä leikkaamalla kaikkialta tasaisesti. Osa maakuntatoimistoista toimii meri- ja ilmavoimien joukko-osastojen esikunnissa. Kaikki kuitenkin kuuluvat maavoimien organisaatioon. Maakuntatoimistoissa työskentelee kymmenisen henkeä alueesta ja tehtävistä riippuen.

Maavoimien Esikunta, sotilasläänit ja maakuntatoimistot

- Maavoimien Esikunta ja maakuntatoimisto
- Operatiivisen sotilasläänin esikunta
- Operatiivisen sotilasläänin esikunta ja maakuntatoimisto
- Maakuntatoimisto
- Operatiivinen sotilaslääni
- Alueellinen sotilaslääni ja sen esikunta

HUOM! Maakuntatoimistojen sijoituspaikat ovat alustavia, niistä päättää lopullisesti puolustusministeriö pääesikunnan esityksestä.

Muutos numeroina

- Kustannussäästö: 5–6 miljoonaa euroa vuodesta 2008 alkaen.
- Henkilövähennykset: yhteensä 170–200 tehtävää, lisäksi kehittämiseen kohdennetaan esikunnista 90 tehtävää.

Lakkautukset

– rakennemuutoksen näkyvin osa

Tuntuvimmin rakennemuutos näkyy Tuusulassa ja Mikkeliissä, kun maavoimien koulutusorganisaation ylikapasiteettia puretaan. Savon Prikaatin ja Helsingin Ilmatorjuntarykmentin pääkalusto vanhenee ensi vuosikymmenellä.

Helsingin ilmatorjunnan pääkalusto BUK M1-ilmatorjuntaohjusjärjestelmä ikääntyy. Uuden kauaskantoisen ilmatorjuntaohjusjärjestelmän hankinta ajoittuu 2010-luvun vaihteeseen. Hankittava järjestelmä tulee omaamaan satojen kilometrien operatiivisen liikkuvuuden, mikä vähentää entisestään normaaliolojen koulutuspaikan eli varuskunnan fyysisen sijainnin merkitystä.

Pääkaupunkiseudun ilmapuolustus on kokonaisuus, joka muodostuu ilmatorjunnan ohella hävittäjätorjunnasta, elektronisesta sodankäyntikyvyvyydestä sekä niiden integroidusta johtamisesta. Tämän kokonaisuuden kehittäminen on yksi puolustusvoimien tärkeimmistä hankkeista.

Nykytilanteessa ilmatorjuntajoukkoja koulutetaan liikaa, samalla kun voimavaroja tarvitaan tuleviin kehittämishankkeisiin. Maavoimien koulutusorganisaatiossa on ylikapasiteettia jolloin pääosa rykmenttien tehtävistä voidaan siirtää Panssariprikaatiin.

Lakkautukset numeroina

Helsingin Ilmatorjuntarykmentti

- ▶ **Kustannussäästö:** vuositasolla 5 miljoonaa euroa alkaen vuodesta 2007. Henkilöstömenojen lisäksi säästöä syntyy, koska Hyrylän varuskunnan rakennuksista ja harjoitusalueista luovutaan.
- ▶ **Henkilövähennystavoite:** yhteensä noin 90 tehtävää. Puolustusvoimien kehittämiseen siirretään 90 tehtävää. Lisäksi noin 100 tehtävää suunnitellaan kohdennettavaksi ilmatorjuntakoulutukseen.

Savon Prikaati

- ▶ **Kustannussäästö:** vuositasolla 5 miljoonaa euroa alkaen vuodesta 2007. Henkilöstömenojen lisäksi säästöä syntyy, koska Karkialammen rakennuksista ja harjoitusalueista luovutaan.
- ▶ **Henkilövähennystavoite:** noin sata tehtävää. Lisäksi kehittämishankkeisiin siirretään toiset sata tehtävää.

”Lakkauttamisissa ei ole kysymys lahojen oksien karsimisesta, vaan maavoimien terveen puun trimmaamisesta uudelle vuosikymmenelle.”

BUK M1-ilmatorjuntaohjusyksiköiden valmius ylläpidetään niiden elinkaaren ajan ja ilmatorjunnan johtaminen ja harjoittelu pääkaupunkiseudulla jatkuu.

Mikkeliin uusia toimintoja

Mikkeliissä koulutettu jääkäriprikaati poistetaan puolustusvoimien sodan ajan vahvuudesta osana maavoimien vahvuuden supistamista. Prikaatin pääkalusto ikääntyy, eikä sen korvaamiseen ole varoja. Jääkäriprikaatin valmius ylläpidetään kertausharjoituksin niin kauan, kun se vielä kuuluu sodan ajan joukkoihin.

Savon Prikaatilla ei ole mahdollisuuksia aselajien välisen yhteistoiminnan kouluttamiseen omassa varuskunnassaan. Prikaatin jäljelle jäävät koulutustehdävät voidaan toteuttaa muissa joukko-osastoissa ilman lisäinvestointeja.

Tiloja vapautuu Maavoimien Esikunnalle ja tarpeettomaksi jäävistä rakennuksista ja harjoitusalueista voidaan luopua. Savon Prikaatista noin 20 henkilöä voi siirtyä turvallisuus- vartiointi- ja tukitehtäviin Maavoimien Esikuntaan sekä Johtamisjärjestelmäkeskuksen Mikkeliin sijoitettaviin osiin.

Kokonaisuutena Mikkelin alueelta puolustusvoimien virkoja häviää muutamia kymmeniä, koska lakkautettavien Savon Prikaatin, Mikkelin Sotilasläänin ja Itäisen maanpuolustusalueen tilalle tulevat uudet organisaatiot. Henkilöstön ikäjakama ja koulutustausta tulee kuitenkin muuttumaan selvästi nykyisestä.

Varikkoja yhdistetään ja varastoja lopetetaan

Materiaalilaitoksen alaisuuteen perustetaan hallintoyksiköiksi neljä huoltorykmenttiä. Maavoimien komentajan alaisuuteen siirtyvän Materiaalilaitoksen rationalisointia jatketaan varikkotoimintoja supistamalla, materiaalivarastojen lukumäärää vähentämällä sekä liittämällä sotilasläänien varasto-osastot Materiaalilaitokseen.

Varikkoja yhdistämällä voidaan pienentää niiden hallintoa. Yhdistämisten ulkopuolella ovat tällä hetkellä 15 toimipisteestä vain Talousvarikko ja Tervolan Varikko, joiden uudelleenjärjestelyt päätetään 1.9.2006 mennessä. Kehitystä vauhdittaa myös varikkojen luonteen muuttuminen korjaamoista ja varastoista järjestelmävastuullisiksi toimijoiksi, kun kaluston huoltoa ja ylläpitoa siirretään yrityksille.

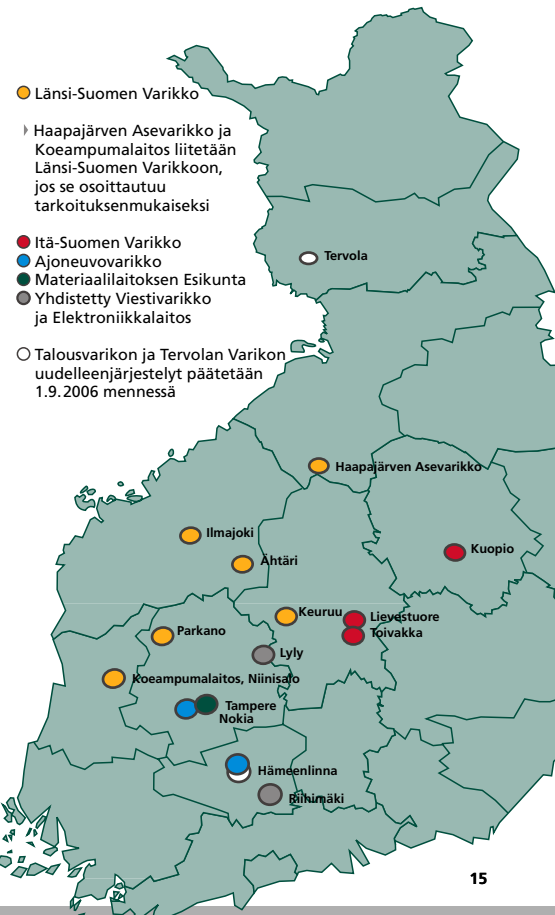
Maavoimien varastoalueita vähennetään alle puoleen nykyisestä 1.1.2008 mennessä, jotta ne saadaan vastaamaan pienenevien sodan ajan joukkojen tarpeita. Erillisistä varastoalueista luovutaan mm. Kokkolassa, Seinäjoella ja Vaasassa. Kun johdettavien yksiköiden määrää on vähennetty mahdollisesti jopa viiteen nykyisestä, supistetaan myös Materiaalilaitoksen Esikuntaa.

Maavoimiin perustetaan Materiaalilaitoksen alaisuuteen hallintoyksiköiksi neljä huoltorykmenttiä.

Ne ovat alueellisen huollon ja materiaalitoimintojen toteuttajia. Rauhan aikana huoltorykmenttiin kuuluu esikunta ja erikseen määritettäviä varikko-osastoja, varastoja, korjaamoita sekä muita huollon yksiköitä. Huoltorykmenttien esikuntien sijoituspaikoista päätetään erikseen suunnittelun edetessä.

Muutos numeroina

- ▶ **Kustannussäästö:** 8 – 10 miljoonan euron kiinteistö- ja henkilöstösäästöt vuosina 2008 ja 2009 ja vuodesta 2010 alkaen vuositasolla 16 – 18 miljoonaa euroa.
- ▶ **Henkilövähennystavoite:** Materiaalilaitoksen 2400 tehtävästä vähennetään vuoteen 2010 mennessä 520 tehtävää mukaan lukien nykyisin sotilaslääneihin kuuluvat varastot: 1) VAHE varikoilta vähennetään vuoteen 2008 mennessä 200 tehtävää ja varastoista 70 tehtävää, 2) VAHE Vuosina 2008 – 2010 Materiaalilaitoksen esikunnasta poistuu 100 tehtävää eli noin kolmannes nykyisistä ja varikoilta supistetaan vielä 150 tehtävää.

Merivoimat kehittää valmiutta ja tekniikkaa

Merivoimien Esikunta muuttaa Helsingistä Turkuun, Turun Rannikkopatteristo lakkautetaan ja toiminta loppuu useilla linnakkeilla. Kotkan Rannikkoalue lakkautetaan itsenäisenä joukko-osastona ja sen toimintoja supistetaan. Vuosittain koulutettavien varusmiesten määrää lasketaan, mikä heijastaa sodan ajan henkilöstövahvuuden pienenemistä.

Merivoimat keskittyy päätehtävien kannalta oleellisten valmiuksien ja tekniikan kehittämiseen. Sekä varusmieskoulutus, että palkatun henkilöstön koulutus erikoistuvat yhä enemmän ja kalustohan- kinnossa panostetaan määrän sijasta huipputek- niikkaan.

Nopeat ja tulivoimaiset ohjuslaivueet aloittavat palveluksensa täysin varusteltuna vuoden 2009 loppuun mennessä. Vuosikymmenen suurin kehittämissuunnitelma on uuden miinantorjuntalaivueen hankinta. Alusten on tarkoitus olla käytössä vuon- na 2012.

Merivoimien sodan ajan henkilöstövahvuutta sup- pistetaan vuoden 2008 loppuun mennessä noin 25 000 sotilaalla, minkä jälkeen merivoimien vah- vuudeksi jää noin 30 000 henkeä. Suhteellisesti muutos on vielä suurempi kuin maavoimilla, sillä vähennys on noin 40 prosenttia aiemmasta vah- vuudesta.

Muutos heijastuu nykyiseen organisaatioon ja kos- kee lähinnä kiinteää rannikkotyöstä, mutta myös

” Sodan ajan vahvuus pienenee, mutta teknisen osaamisen ja erikoiskoulu- tuksen määrä kasvaa.”

Muutos numeroina

- › **Kustannussäästö:** vajaan 1,5 miljoonaa euroa, joilla mahdollistetaan osaltaan merivoimien kehittäminen 2010-luvulle. Vuosina 2006–2007 joudutaan supistamaan myös alusvuorokausia. Yhden alusvuorokauden laskinnallinen hinta on 5 610 euroa.
- › **Henkilövähennystavoite:** nykyisestä 2130:stä yhteensä noin 40 tehtävää (10 Hamina–Kotka -alueelta ja 30 Turun Rannikkopatteristosta ja linnakkeilta) vuoden 2006 loppuun mennessä, lisäksi kehittämissuunnitelmiin kohdennetaan 75 tehtävää (15 Hamina–Kotka -alueelta ja 60 Turun Rannikkopatteristosta ja linnakkeilta).

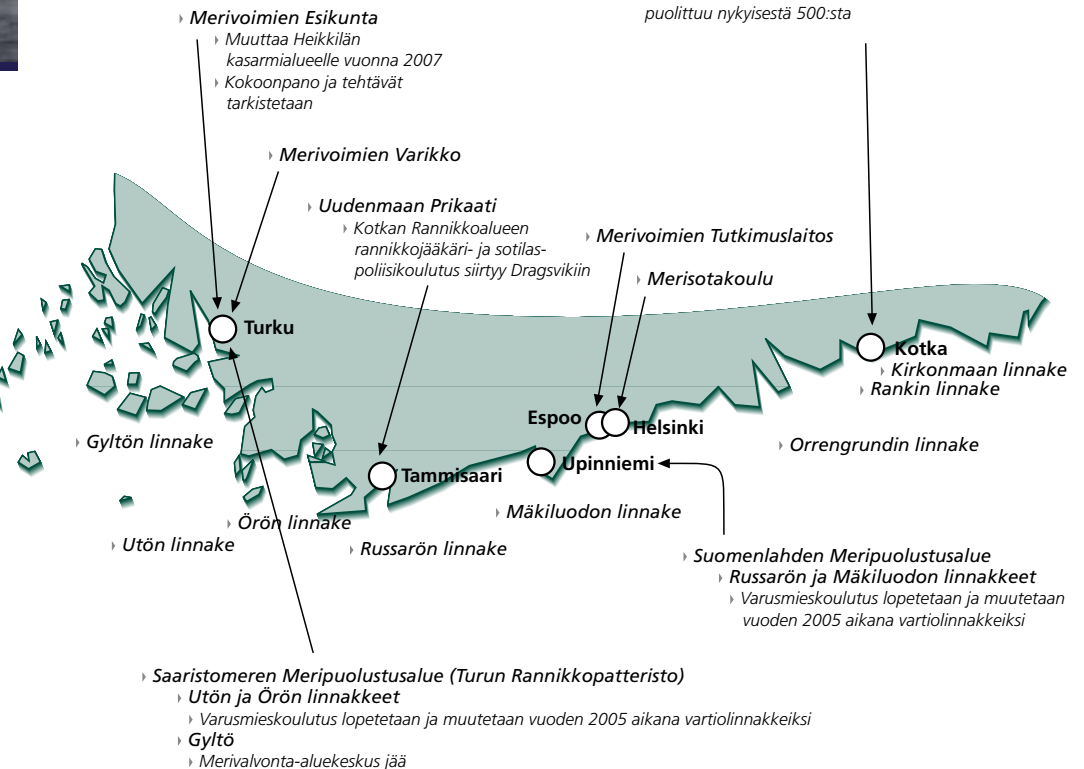
merivalvonnan automatisointia lisätään. Rannikko- joukkojen liikkuvuutta ja tulivoimaa parannetaan.

Turun Rannikkopatteristo lakkautetaan joukkoy- sikkönä vuoden 2006 loppuun mennessä ja Kotkan Rannikkoalue lakkautetaan itsenäisenä joukko- osastona ja liitetään supistettuna osaksi Suomen- lahden Meripuolustusaluea.

Joukko-osaston lakkauttamisesta huolimatta itäi- sen Suomenlahden operatiivinen merkitys säilyy, joten ympärivuorokautinen tiedustelu- ja valvon- tatoiminta jatkuu ja harjoitusalueet ylläpidetään Kotkan alueella.

› Kotkan Rannikkoalue

- › Henkilöstön määrä vähenee Kotka–Hamina -alueella nykyisestä 150:stä. 10 tehtävää lakkautetaan ja 15 kohdennetaan puolustusvoimien kehittämiseen. Tämän lisäksi tehtäviä siirretään Upinniemeen (SIMepa) ja Tammisaareen (UudPr).
- › **Rankin linnake**
  - › Varusmieskoulutus lopetetaan vuoden 2006 aikana
  - › Muutetaan vartiolinnakkeeksi
- › **Hamina**
  - › Supistettu esikunta jää
- › **Haapasaari**
  - › Merivalvonta-asema jatkaa
- › **Kotka**
  - › Sotasatama jatkaa Kuusisessa
- › **Kirkonmaa**
  - › Kotkan Rannikkoalueen varusmieskoulutus keskitetään Kirkonmaalle
  - › Pääkoulutushaara varusmieskoulutuksessa on jatkossa meritiedustelu
  - › Vuosittain koulutettavien varusmiesten määrä puolittuu nykyisestä 500:sta

Ilmavoimat iskee

ilmasta maahan 2010-luvulla

Hornet-torjuntahävittäjille kehitetään 2010-luvulla kyky tukea maavoimien taistelua eli niin sanottu ilmasta maahan -ominaisuus. Suorituskykyä lisätään tässä vaiheessa. Selonteko jätti sen sijaan ilmavoimien rauhajan ajan organisaatiot pääosin koskemattomiksi nimenvaihdoksia lukuun ottamatta.

Ilmavoimien koulutusorganisaatioon ei ole tarvetta tehdä merkittäviä muutoksia sodan vahvuuden suhtautumisen vuoksi, koska puolustushaaran toiminnassa varusmiehillä on maa- ja merivoimia pienempi merkitys. Puolustushaaran sodan ajan vahvuus säilyi 35 000:ssa.

Tukilentolaihue Tikkakoskella liitettiin vuoden 2005 alussa osaksi Ilmasotakoulua (entinen Ilmavoimien Viestikoulu). Nimenvaihdon myötä myös puolustushaarakoulujen nimet yhtenäistyvät Maa-, Meri- ja Ilmasotakouluiksi. Samalla Kauhavalla toiminut Ilmasotakoulu nimettiin Lentosotakouluksi.

Vinkoilla tapahtuva alkeislentokoulutus käynnistetään Tikkakoskella syksyllä 2005. Samalla ilmavoimien lentävää ja teknistä henkilöstöä keskitetään Hornet-toimintaan ja Vinka-koulutus teknisine huoltineen pyritään ulkoistamaan.

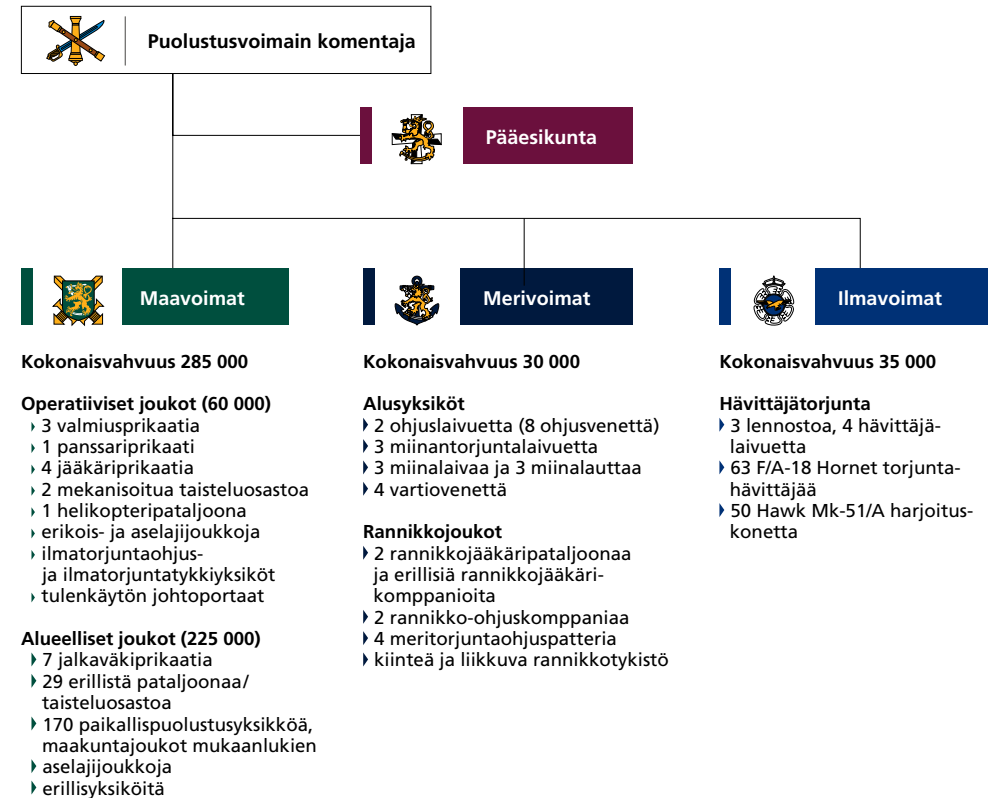
Vuonna 2006 Lapin, Karjalan ja Satakunnan lentonostojen Hawk-suihkuharjoituskoneet keskitetään Lentosotakouluun Kauhavalle. Samalla pyritään saamaan Kauhavalle yksi perustettavista eurooppalaisista lentokoulutuskeskuksista.

Muutos numeroina

- ▶ **Henkilövähennystavoite:** Ilmavoimien Esikunnan organisaatiota tarkistetaan vastaamaan pääesikunnan uutta roolia kaikkia puolustushaaroja johtavana ns. joint-esikuntana.
- ▶ **Säästövaikutus:** Ei varsinaisia rakennemuutoksia johtuvia säästötavoitteita, mutta osana vuosien 2006–2007 yleisiä toimenpiteitä ilmavoimien johtama puolustusvoimien pääsotaharjoitus 2006 perutaan ja lentotunteja karsitaan. Yhden lentotunnin laskennallinen hinta on 2 550 euroa.

Pääesikunta, puolustushaarat ja sodan ajan vahvuudet 2008

Pääesikunta toimii puolustusvoimain komentajan johto-esikuntana koko puolustusvoimia koskevissa asioissa ja erityisesti puolustushaarojen yhdistetyn käytön (joint) suunnittelussa ja johtamisessa. Maa-, meri- ja ilmavoimien esikunnat vastaavat kukin puolustushaaransa toiminnasta, suorituskyvystä, sen kehittamisestä sekä operaatioiden johtamisesta puolustusvoimain komentajan antamien tehtävien mukaisesti.

Hyvän työnantajan henkilöstöpolitiikka rakennemuutoksessa

Henkilöstön asemaan vaikuttavista asioista tiedotetaan avoimesti ja neuvotellaan henkilöstön kanssa. Siirtymistä uusiin tehtäviin puolustushallinnon sisällä tai toisen työnantajan palvelukseen tuetaan.

Selonteossa määritelty 1200 tehtävän vähentämis- ja 500 tehtävän uudelleenkehittämissä toteutetaan siten, että irtisanomisia vältetään ja toimenpiteistä työntekijöille aiheutuvat haitat minimoidaan.

Yhteistoimintamenettely toteutetaan kunkin johdoportaan tai joukon rakennemuutokseen liittyen yhdessä henkilöstön edustajien kanssa.

Tulosyksiköt laativat uusien organisaatioiden henkilöstösuunnitelmat vahvistettuihin henkilöstöko-

Irtisanomisuhan alaiset etusijalla

Irtisanomisuhan alaiselle henkilöstölle tarjotaan puolustusvoimissa avoinna olevia tai vapautuvia saman alan tehtäviä. Heillä on etusija myös muihin tehtäviin, joihin he ovat koulutuksensa ja kokemuksensa perusteella soveltuvia. Työnantajan toimien ohella henkilön oma aktiivisuus on tärkeää.

Jos uudelleensijoittuminen puolustusvoimissa ei ole mahdollista, pyritään henkilöt työllistämään puolustushallinnon muihin tehtäviin.

Uudelleensijoittumisen helpottamiseksi rakennemuutoksen aikana kaikki vahvistetun henkilöstökokoonpanon mukaiset avautuvat työtehtävät, mukaan lukien yli 6 kuukautta kestävät sijaisuudet, ilmoitetaan esikuntajärjestelmän avoimet työpaikat rekisterissä.

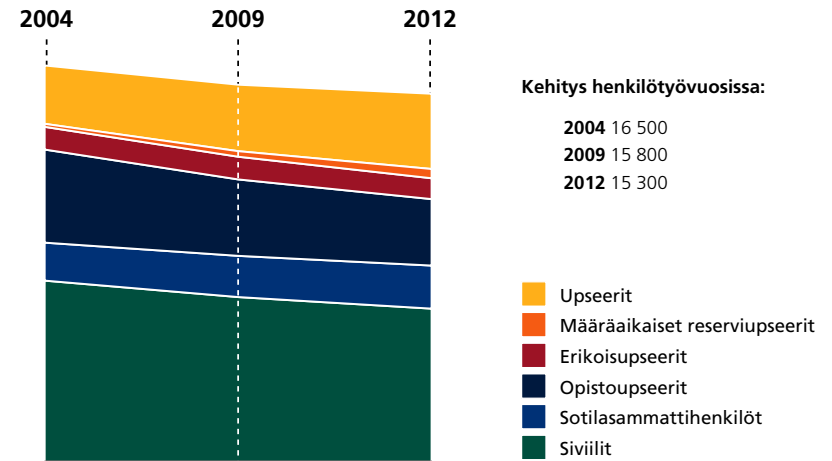
Toiselle paikkakunnalle siirtyvät ovat oikeutettuja muuttokustannusten korvauksiin. Henkilöstö-

koulutuksella, työnohjauksella ja perehdyttämisellä tuetaan henkilöstöä uusissa tehtävissä.

Virkojen ja tehtävien täyttökielto voimaan

Rakennemuutoksen aikana ei ole mahdollista palkata uutta puolustusvoimien ulkopuolista henkilöstöä muutoin kuin pääesikunnan tai aluehallintotason (vast) esikunnan luvalla.

Puolustusvoimilla on velvoite tarjota irtisanotuille henkilöille avautuvia virkoja ja tehtäviä. Takaisnottovelvoite kestää palvelussuhteen päättymises-

Kaavio on suuntaa-antava

- › Suurin muutos koskee siviilihenkilöstöä, jonka osaamista kehitetään, mutta määrää vähennetään.
- › Sotilashenkilöstön rakennetta yksinkertaistetaan. Puolustusvoimiin luodaan ammattialupseeristo lähinnä teknistyvien asejärjestelmien käyttöön ja koulutukseen sekä muihin erityisosaamista vaativiin tehtäviin. Uudistukset toteutetaan opistoupseerien luonnollisen poistuman kautta sekä tarkentamalla upseerien, erikoisupseerien ja sotilasammattihenkilöiden tehtäviä ja määrää.
- › Sopimussotilaita rekrytoimalla säädellään henkilöstön riittävyttä ja kansainvälisistä tehtävistä aiheutuvaa henkilöstötarvetta. Noin 15 prosenttia palkatusta sotilashenkilöstöstä palvelee vuonna 2012 määräaikaisissa palvelussuhteissa.

Henkilöstörakennetta kehitetään puolustusvoimien henkilöstöstrategia 2005:n mukaisesti

tä virkasuhteisen henkilön osalta kaksi vuotta (24 kk) ja työsuhteen osalta 9 kuukautta. Henkilöiden tulee olla työnhakijoina työvoimatoimistoissa. Puolustusvoimien avautuvat työpaikat ilmoitetaan haettaviksi puolustusvoimien verkkopalvelussa (www.mil.fi).

Lähellä eläkeikää olevat siviilit ylivahvuuteen

Ne henkilöt, joilla on esimerkiksi joukko-osaston tai sotilasläänin esikunnan lakkauttamisajankohdasta eläkeikään enintään kaksi vuotta, jäävät puolustusvoimien palvelukseen eläkkeelle siirtymiseen asti (ns. ylivahvuus). Ylivahvuus koskee siviilityöntekijöitä.

Puolustusvoimien työhyvinvointitoiminta ja työterveyshuolto tukevat henkilöstöä rakennemuutoksessa.

Neuvoja työnhakuun

Puolustusvoimissa noudatetaan tulopoliittiseen kokonaisratkaisuun 2005–2007 sisältyviä sopimusmääräyksiä työllistymisestä ja muutosturvasta. Joukko-osastojen neuvontavastuuhenkilöiden ja tukikoordinaattoreiden palvelut ovat myös henkilöstön käytettävissä työnhauksessa.

” Miksi rekrytoidaan? Arvioidun eläkepoistuman ja muun vaihtuvuuden kautta avautuu huomattavasti supistamisvelvoitteita suurempi määrä työpaikkoja. Puolustusvoimien tulee varmistaa tulevaisuudessakin osaan työvoiman saanti.”

Tukitoimet

ja rakennemuutoksen aikataulu

Henkilöstökokoonpanomenettely ja yhteistoimintamenettely muodostavat kokonaisuuden, jonka avulla huomioidaan puolustusvoimien ja yksilöiden tarpeet rakennemuutoksessa.

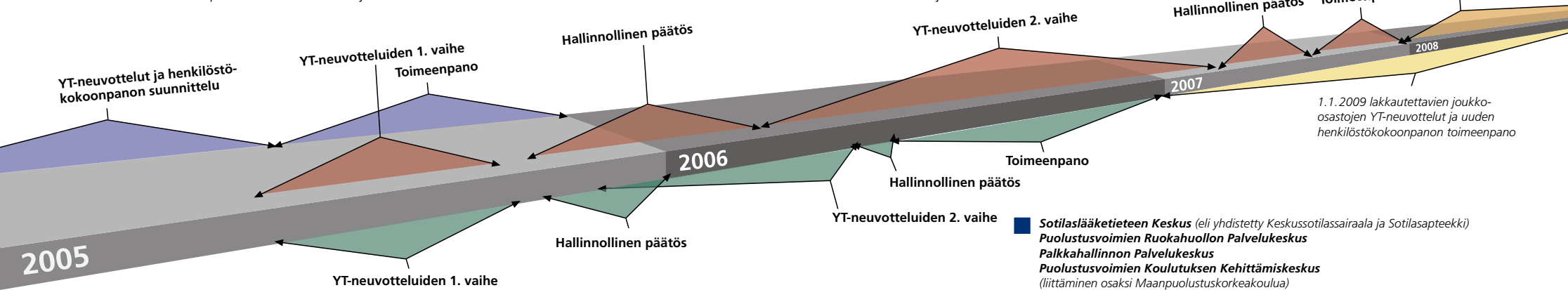
Henkilöstösuunnittelun tavoitteena on turvata mahdollisuuksien mukaan työntekijöiden palvelussuhteen jatkuvuus. Lakkautettavia tehtäviä hoitaneet henkilöt sijoitetaan muualle puolustusvoimiin vahvistetun henkilöstökokoonpanon mukaisiin avoimiin tehtäviin tai toisen työnantajan palvelukseen.

Tukitoimet kohdennetaan muun muassa koulutukseen

Henkilöstön tukitoimet koskevat henkilöstöä, jota ei voida sijoittaa uudistetun organisaation mukaiseen henkilöstökokoonpanoon YT-neuvottelujen

2. vaiheessa. Toimet kohdistetaan erityisesti siihen henkilöstöön, jota ei ole voitu sijoittaa muualle puolustushallintoon ja jotka tarvitsevat esimerkiksi lisäkoulutusta työllistykseen.

Näiden henkilöiden työllistymistä tuetaan muun muassa myöntämällä enintään kuuden kuukauden palkallinen opintovapaa. Puolustusvoimat voi maksaa myös kurssimaksuja ja opetusmateriaalia. Opintovapaan myöntää joukko-osasto, koska rakennemuutoksen tukitoimista vastaa joukko-osaston (vast) komentaja esikuntansa johtamana ja koordinoimana.

Yhteistoimintaneuvottelu- ja henkilöstökokoonpanoprosessi

Hallinnolliset päätökset organisaatioista, henkilöstöstä ja kokoonpanoista.

YT-neuvotteluiden 1. vaihe	Hallinnollinen päätös	YT-neuvotteluiden 2. vaihe	Hallinnollinen päätös	Toimeenpano
----------------------------	-----------------------	----------------------------	-----------------------	-------------

Yhteistoimintaneuvottelujen 1. vaiheen päämääränä on selvittää henkilöstölle laadittavan henkilöstökokoonpanon perusteita sekä määrittää organisaatiosta muualle siirrettävät ja kokonaan lakkautettavat tehtävät. Samalla selvitetään tukitoimenpiteitä ja muita palvelussuhteen päättymistä lieventäviä ratkaisuja.

Yhteistoimintamenettelyn 2. vaiheen tarkoituksena on sijoittaa henkilöt virkoihin ja tehtäviin vahvistettujen henkilöstökokoonpanojen mukaisesti. YT-menettelyn aikana henkilöstön uudelleen sijoittautumista tuetaan toimenpiteillä.

Tehtävään määräykset eli siirrot toiselle paikkakunnalle on annettava kolme kuukautta aikaisemmin.
Uudelleensijoittaminen, tukitoimet
Mahdolliset irtisanomisest. Irtisanomisaika on aina kuusi kuukautta henkilöllä, joka ei siirry tai joudutaan muutoin irtisanomaan.

Henkilöstön siirtymistä muualle valtionhallintoon tuetaan tarjoamalla mahdollisuus siirtää vuoden palkkarahat virastolle tai laitokselle, johon siirrytään.

Määräaikaiset työntekijät ovat oikeutettuja tukitoimiin, jos he ovat olleet puolustusvoimien palveluksessa keskeytyksestä kolme vuotta palveluksen päätyessä. Sama koskee niitä, jotka ovat olleet määräaikaisissa palvelussuhteissa vähintään kolme vuotta viimeksi kuluneiden 42 kuukauden aikana.

Alun perin määräaikaisiin tehtäviin kuten projekteihin palkatulla henkilöstöllä ja henkilöstökokoonpanomenettelyssä lakkautettavaksi sovitun tehtävään palkatulla ei kuitenkaan ole oikeutta tukitoimiin.

Määräaikaisten sotilasvirkoihin pätee se, mitä niistä on erikseen ohjeistettu.

Muuttuuko palkka?

- Henkilön siirtyessä uuteen tehtävään rakennemuutoksen yhteydessä hänen palkkansa maksetaan nykyisen palkkausjärjestelmän periaatteiden mukaisesti.
- Tehtäviin määrätään ainoastaan pääesikunnan hyväksymien henkilöstökokoonpanojen mukaisiin ja puolustusvoimien palkkausjärjestelmän mukaisesti luokiteltuihin tehtäviin.
- Tehtävien kuvausten on perustuttava uuden organisaation tehtäviin. Uuteen johtamis- ja hallintojärjestelmään siirryttäessä tämä tarkoittaa sitä, että osa tehtävien luokituksista mahdollisesti nousee ja osa laskee organisaation roolin ja tehtävien muuttuessa nykyisestä.

Sotilaslääketieteen Keskus (eli yhdistetty Keskussotilassairaala ja Sotilasapteekki)
Puolustusvoimien Ruokahuollon Palvelukeskus
Palkkahallinnon Palvelukeskus
Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus (liittäminen osaksi Maanpuolustuskorkeakoulua)

Vähennykset yhteensä noin 200 tehtävää

Savon Prikaati › lakkautukset noin 100 tehtävää
Helsingin Ilmatorjuntarykmentti › lakkautukset noin 90 tehtävää
Kotkan Rannikkoalue › lakkautukset noin 10 tehtävää
Turun Rannikkopatteristo ja linnakkeet › lakkautukset noin 30 tehtävää
Puolustusvoimien Johtamisjärjestelmäkeskus (Puolustusvoimien Tietotekniikkalaitos, maanpuolustusalueiden johtamisjärjestelmäosastot ja tietotekniikkakeskukset)

Johtamis- ja hallintojärjestelmä 2008

Pääesikunta › lakkautukset noin 60–90 tehtävää
Läntisen Maanpuolustusalueen Esikunta ja sotilasläänit › lakkautukset noin 110 tehtävää
Pohjoisen Maanpuolustusalueen Esikunta ja sotilasläänit › lakkautukset noin 70 tehtävää
Itäisen maanpuolustusalueen sotilasläänit › lakkautukset noin 20 tehtävää
Puolustusvoimien Materiaalilaitos › lakkautukset noin 270 tehtävää vuoteen 2008 mennessä

Tavoitteena

2010-luvun puolustusvoimat

Seuraava kriisi ei ole talvisodan toisinto, joten meidän on kehitettävä välineistöämme, toimintatapojamme ja henkilöstöämme vastataksemme uusiin haasteisiin. Painopiste vuosina 2005–2012 on maavoimien operatiivisten joukkojen, ilmapuolustuksen sekä puolustusvoimien integroidun tiedustelu-, valvonta- ja johtamisjärjestelmän suorituskyvyn parantamisessa.

Puolustusvoimat toimivat osana muuttuvaa toimintaympäristöä. Nämä muutokset ovat lähtökohtia kehittämistoiminnassa. Nopea sotatekninen kehitys ja sodankäynnin muutos on yksi tärkeä lähtökohta. Toinen tärkeä lähtökohta on yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaaminen yhteistoiminnassa muiden viranomaisten kanssa.

Vaikka puolustusvoimien päätehtävänä on edelleen kansallinen puolustus, edellyttävät myös nykypäivän uudet uhkat ja lisääntyvä kansainvälinen aktiivisuus resurssien uudenlaista suuntaamista. Suomi on kansakuntana sitoutunut muun muassa EU:n kriisinhallintakyvyn kehittämiseen.

Valmiusprikaatit operatiiviseen valmiuteen 2008

Maavoimien operatiivisten joukkojen keihäänkärjet eli valmiusprikaatit ovat operatiivisesti valmiit vuoden 2008 kuluessa. Sen jälkeen niiden suorituskykyä ylläpidetään ampumatarvikkeita täydentämällä ja kehittämällä edelleen prikaatien liikkuvuutta.

Valmiusprikaatien tulivoimaa ja liikkuvuutta kehitetään hankkimalla panssaroituja kranaatinheitinjoneuvoja ja panssaroitua kuljetuskalustoa sekä liikkeenedistämiskalustoa.

Valmiusprikaatien tiedustelu- ja johtamiskykyä parannetaan päivittämällä ja täydentämällä johtamisvälineitä ja lisäämällä pimeätoimintakykyä. Suojaa kehitetään täydentämällä ilmatorjuntajärjestelmää

sekä hankkimalla joukko- ja yksilökohtaista suojamateriaalia ja -varustusta.

Alueellisten joukkojen vuoro koittaa 2009

Vuodesta 2009 alkaen maavoimien kehittämisen painopiste on ilmatorjunnassa ja alueellisissa joukoissa. Maakuntajoukot otetaan operatiiviseen käyttöön vuodesta 2008 lähtien.

Alueellisia joukkoja kehitetään siten, että ne kykenevät tärkeiden kohteiden ja alueiden puolustukseen kaikissa kriisi- ja uhkamalleissa. Alueellisiin joukkoihin kuuluvien rajajoukkojen kykyä vaativiin tiedustelu-, erikoisjoukko- ja vastaerikoisjoukkotehtäviin parannetaan.

Pääkaupunkiseudun joukkojen valmiutta turvata valtion johdon toimintaedellytykset ja suojata yhteiskunnan elintärkeät kohteet pääkaupunkiseudulla parannetaan ja ilmatorjuntaa tehostetaan. Meri- ja ilmavoimien ilmatorjuntakykyä parannetaan osana valtakunnallista ilmatorjunnan kehittämistä.

Helikopteripataljoona operatiivisesti valmis 2010

Helikopteripataljoona saadaan operatiiviseen valmiuteen vuoden 2010 loppuun mennessä niin, että se kykenee valmiusprikaatien ja maavoimien erikoisjoukkojen lisäksi meri- ja ilmavoimien tukemiseen.

Johtamis-, tiedustelu- ja valvontajärjestelmien integrointi

”Tavoitteena on reaaliaikaisen tilannekuvaan perustuva kaikkien puolustushaarojen operatiivisten joukkojen liikkuvuus sekä kauaskantoinen asevaikutus.”

Erikoisjoukkojen suorituskykyä ja valmiutta kehitetään ottaen huomioon myös kansainvälisen kriisinhallinnan asettamat vaatimukset.

Suojelualaa ja suojeluläketiedettä kehitetään kaikissa puolustushaaroissa. Maavoimissa painopistealueita ovat suojelutiedustelu-, suojeluvallonta- ja suojautumiskyky.

Maavoimien iskukyky uusille kilometriluvuille

Maavoimien iskukykyä kehitetään hankkimalla raskaita raketinheittämiä asevaikutuksen ulottamiseksi vastustajan operatiiviseen syvyyteen. Tykistöille hankitaan erikoisampumatarvikkeita alue- ja pistemaalien tulittamiseen ja ilmavoimille luodaan kyky ilmasta maahan -toimintaan. Iskukykyä kehitämi-

seen liittyen luodaan kauaskantoisen tulenkäytön edellyttämä tiedustelu- ja maalinsoitusjärjestelmä.

Maavoimien huoltoa kehitetään perustamalla alueellisia huoltorykmenttejä. Rauhan ajan joukko-osastoihin perustettavat huoltopaljoonat muodostavat sodan ajan huoltorykmenttien rungot. Ne verkottuvat jo rauhan aikana alueensa elinkeinoelämään.

Liikkuville joukoille tilannekuva

Ensi vuosikymmenen liikkuvien, nykyistä pienempien sodan ajan joukkojen johtaminen edellyttää mahdollisimman reaaliaikaista tilannekuvausta. Oikea-aikaisen johtamisen takaamiseksi luodaan puolustusvoimien integroitu tiedustelu-, valvonta- ja johtamisjärjestelmä (PvITVJ).

Vuoteen 2009 mennessä yhdistetään puolustusvoimien kaikkien sensorien tiedot puolustushaarojen yhteiseksi tilannekuvaksi. Tiedustelujärjestelmää kehittämällä parannetaan strategista ja operatiivista ennakkovaroituskkyä, puolustusvoimien ja valtiojohdon tilannekuvaa sekä kykyä jakaa tiedustelutietoja.

Järjestelmää kehitetään siten, että vuoteen 2012 mennessä saadaan valmiiksi kaikki puolustushaarat ja toimialat kattava integroitu operatiivinen tiedonsiirto-, käsittely- ja hallintaympäristö, joka mahdollistaa sensorien, asejärjestelmien sekä päätöksenteon yhteen sovitettun toiminnan kaikilla tasoilla. Tämä nopeuttaa olennaisesti päätöksentekoa ja muuta johtamista.

Maavoimille luodaan 2010-luvulla kyky johtaa alueellisia ja operatiivisia joukkoja PvITVJ-järjestelmää käyttäen. Meri- ja ilmavoimien johtamisjärjestelmiä sekä niiden taistelukestävyyttä kehitetään kiinteänä osana PvITVJ-järjestelmää.

Merivoimat suojaa meriyhteyksiä

Merivoimissa keskitytään meriyhteyksien suojaamiseen, miinantorjuntakyvyn parantamiseen sekä liikkuvien rannikkojoukkojen kehittämiseen. Laivue 2000 saatetaan operatiiviseen valmiuteen vuoteen 2009 mennessä. Miinantorjuntakykyä kehitetään hankkimalla uusi miinantorjuntalaivue vuoteen 2012 mennessä. Laivue käsittää etsintä- ja raivausaluksia, sukeltajajoukkueita sekä miinasodankäynnin tietojärjestelmän.

Miinoituskykyä kehitetään jatkamalla kotimaisen herätemiinakaluston hankintaa sekä peruskorjaamalla Hämeenmaa-luokan miinalaivat. Alukset varustetaan uusin ilmatorjuntaohjuksin, jolloin niitä voidaan käyttää paremmin myös saattotehtäviin. Miinalaivojen peruskorjauksessa otetaan huomioon kansainvälisten kriisinhallintatehtävien edellyttämät vaatimukset. Kiinteää rannikopuolustusta korvaavien liikkuvien rannikkojoukkojen varustamista ja asejärjestelmien hankintoja jatketaan sekä kehitetään kykyä suojata tärkeitä kohteita.

Ilmavoimat kehittää torjuntakykyä

Suunnittelukaudella kehitetään erityisesti hävittäjätorjunnan sekä ilmapuolustuksen tulenkäytön johtamisjärjestelmän suorituskykyä. Hornet-kaluston suorituskykyä nostetaan päivittämällä tilannekuvaa, torjuntakykyä sekä kansainvälistä yhteistoimintakykyä ylläpitävä kalusto.

Hornet-kaluston suorituskykyä nostetaan lisäksi aloittamalla ilmasta maahan -toiminnan mahdollistavan kauaskantoisen täsmäasejärjestelmän hankinnat.

Ilmavoimien tukeutumisjärjestelmän taistelunkestävyyttä ja kykyä reagoida nopeasti kriisiajan vaatimuksiin parannetaan kehittämällä tukikohtia rakenteellisesti. Tukikohtayksiköille luodaan tarvittava raivaus-, korjaus-, suojele- ja huoltokyky.

Ilmavoimien nykyiset kuljetus- ja yhteyskoneet korvataan uudella kalustolla vuoteen 2010 mennessä. Kalusto mahdollistaa kotimaiset kuljetukset sekä kansainvälisissä operaatioissa ja harjoituksissa olevien joukkojen tukemisen Euroopassa. Ensi vuosikymmenellä tarvitaan 2–3 raskaamman kuljetuskoneen kyky, jolla voidaan nykyistä paremmin tukea kotimaan operaatioita sekä kansainvälisissä operaatioissa olevia joukkoja.

Poikkeusoloissa taistellaan myös tiedoista

Informaatiosodankäyntikykyä kehitetään kokonaisuutena. Voimavaroja keskitetään etenkin elektroniseen ja tietojärjestelmäsodankäyntiin. Elektronisessa sodankäynnissä painopiste on elektronisen vaikuttamiskyvyn kehittämisessä.

Tietojärjestelmäsodankäynnissä toiminta painottuu alkuvaiheessa suojautumisjärjestelmien jatkokehittämiseen, vaikuttamismenetelmien tutkimukseen sekä vastatoimintakyvyn kehittämiseen. Elektronisen sodankäynnin tutkimustoimintaa laajennetaan ja sen uudistettu koulutus aloitetaan.

Lisätietoja verkosta:

Selonteon toimeenpano: www.mil.fi/selonteontoimeenpano/

Puolustusvoimien henkilöstöstrategia 2005: www.mil.fi/perustietoa/julkaisut/

Tulopoliittisessa sopimuksessa vuosille 2005–2007 sovittua työntekijöiden muutosturvaa koskevien lakien etenemistä voi seurata muun muassa työministeriön ja eduskunnan sivuilta www.mol.fi ja www.eduskunta.fi

ISBN 951-25-1597-0, © Pääesikunnan viestintäosasto

